

Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság
1530 Budapest, Pf.: 5.

Tárgy: Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény – a továbbiakban: Info tv. – 52. § (1) bekezdése szerinti bejelentés a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény 2020. szeptember 1-jén hatályba lépő rendelkezései személyes adatok kezelésével, illetve a közérdekű adatok vagy a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez fűződő jogok gyakorlásával kapcsolatban jogsérelem bekövetkezése, illetve annak közvetlen veszélye fennállása kapcsán

Tisztelt Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság!

Alulírott Rozgonyi Zoltán, mint a **Nyelvtudásért Országos Nyelvoktatási és Nyelvvizsgáztatási Szakmai Egyesület** (1012 Budapest, Tábor utca 5., nyilvántartást vezető bíróság: Fővárosi Törvényszék, nyilvántartási szám: 01-02-0014903, elektronikus elérhetőség: titkarsag@nyelvtudasert.hu) elnöke, a tárgyi jogszabály álláspontunk szerint fennálló és úgy az EURÓPAI PARLAMENT és a TANÁCS (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről – a továbbiakban: Általános Adatvédelmi Rendelet –, mint az Info tv. rendelkezéseit a személyes adatok megszerzése, illetve az adatkezelés tekintetében sértő szabályozása vonatkozásában kérem, hogy az Info tv. 52. § (1) bekezdése szerint Hatóságuk

vizsgálatot

folytatni szíveskedjék.

Vizsgálatuk eredményéhez képest kérjük, hogy az Info tv. 56. és 57. §-ai szerint a jogosított adatkezelőt a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény megfelelő módosításig az Általános Adatvédelmi Rendelet és az Info tv. elvei szerinti adatkezelésre és ennek igazolására felszólítani, míg a jogalkotó felé a jogszabály módosítására, illetve a sérelmes rendelkezések hatályon kívül helyezésére vonatkozó ajánlással, javaslattal élni szíveskedjenek.

INDOKOLÁS

I.

A célhoz kötöttség elvének sérelme

Álláspontunk szerint a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény – a továbbiakban: Fktv. – 2020. szeptember 1-jén hatályba lépő rendelkezései olyan indokolatlan és indokolhatatlan adatkezelést írnak elő, amelyek ütköznek az Általános Adatvédelmi Rendelet 5. cikkében foglalt „célhoz kötöttség”alapelvvel.

Nevezetesen a Rendelet ebben a körben kimondja, hogy adatok gyűjtése csak meghatározott, egyértelmű és jogszerű célból történjen, és azokat ne kezeljék ezekkel a célokkal össze nem egyeztethető módon.

Ehhez képest az Fktv. a „*11. A felnőttképző adatkezelése*” című pontjában, a 21. § (1) bekezdése alatt azzal a felvezetéssel, hogy „*A felnőttképző a képzés lebonyolítása érdekében kezeli*”, a következő személyes adatok beszerzését írja elő:

- a) a képzésben részt vevő személy*
- aa) természetes személyazonosító adatait,*
- ab) nemét,*
- ac) állampolgárságát, nem magyar állampolgár Magyarországon való tartózkodásának jogcímét és a tartózkodásra jogosító okirat, okmány megnevezését és számát,*
- ad) lakcímét, levelezési címét, elektronikus levelezési címét és telefonszámát,*
- ae) társadalombiztosítási azonosító jelét,*
- af) adóazonosító jelét,*
- b) a képzéssel összefüggő adatokat, amelyek a képzésben részt vevő személy*
- ba) végzettségével, szakképesítésével, szakképzettségével és idegennyelv-ismeretével,*
- bb) a képzésbe történő belépésével és a képzés elvégzésével, illetve a képzés elvégzése hiányában a képzésből történő kilépésével,*
- bc) a képzés során történő értékelésével és minősítésével,*
- bd) a képzéssel összefüggő fizetési kötelezettségeivel és az igénybe vett képzési hitellel kapcsolatosak*

Határozott meggyőződésünk szerint a tanulóktól kötelezően bekérni rendelt és a képző által kötelezően kezelendő adatok köre messze tágabb annál, amit a jogszabály célja indokolna. Különösen, ha azt nézzük, hogy a hivatkozott jogszabályhely maga is csak „*a képzés lebonyolítása érdekében*” írja elő az adatkezelést!

Talán nem szükségtelen kiemelnünk, hogy a képzés lebonyolításához a képzőnek sem a TAJ, sem az adóazonosító jelre nincs szüksége, mint ahogy a nem magyar állampolgár tanuló esetén a Magyarországon való tartózkodásának jogcíme és a tartózkodásra jogosító okirat, okmány megnevezésére és számára sem.

Az is erősen megkérdőjelezhető, hogy a képző személynek a képzéshez miért lenne szüksége a képzésben részt vevő személy olyan, közelebből a jogszabályban ki nem bontott „*természetes személyazonosító adataira*”, amelyek adott esetben rendkívül érzékeny adatnak minősülhetnek. A jogszabály ráadásul a fenti adatkezelési kötelezettséget a képzések teljes körére írja elő, beleértve tehát a semmiféle képesítést nem adó nyelv és egyéb tanfolyamokat, magánórákat is.

II.

Az adattakarékosság elvének sérelme

Az az adatmennyiség, amelyet a felnőttképzőnek a képzésben részt vevő személyről be kell szereznie és kezelnie kell, felveti az Általános Adatvédelmi Rendelet „*adattakarékossági*” alapelvének sérelmét is, amely alapelv kimondja, hogy az adatok

az adatkezelés céljai szempontjából megfelelőek és relevánsak kell, hogy legyenek, és a szükségesre kell korlátozódnuk.

Könnyen belátható, hogy az Fktv. felhívott rendelkezései már csak mennyiségük szempontjából sem teljesítik ezt a kívánalmat.

III.

A jogszerűség, tisztességes eljárás és átláthatóság

Bár az Általános Adatvédelmi Rendelet a „jogszerűség, tisztességes eljárás és átláthatóság” alapelve alatt az adatok kezelésének jogszerűségét és tisztességességét, valamint az érintett számára átlátható módon történő végzését érti, a magunk részéről nem látjuk biztosítva, hogy az adatkezelést végző felnőttképző ennek miként tud megfelelni, amikor a jogszabály maga nem tisztességes, kétséges jogszerűségű és határozottan átláthatatlan előírások betartását írja elő az adatkezelőnek.

Ahogy azt fentebb már jeleztük, a Fktv. 21. § (1) bekezdése a „*képzés lebonyolítása érdekében*” írja elő a felnőttképzőnek az adatkezelést. Ehhez képest ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése kimondja, hogy „*Az (1) bekezdés szerinti adatok statisztikai célra felhasználhatók és statisztikai célú felhasználásra személyazonosításra alkalmatlan módon átadhatók, továbbá a Központi Statisztikai Hivatal részére statisztikai célra egyedi azonosításra alkalmas módon térítésmentesen átadhatók és felhasználhatók.*”.

Azon felül, hogy képzés lebonyolításához, mint célhoz nincs szükség az adatok túlnyomó többségére, a felnőttképzési ágazat működésének statisztikai célú monitorozása, illetve a későbbi szabályozási és finanszírozási modellek készítését elősegíteni hivatott tanulási életutak követése egyrészt a jogszabályban nem adatkezelési célként került meghatározásra, másrészt, ha így is lenne, akkor erre nem a személyhez kötődő statisztikai adatfelvételi eljárásokat kell alkalmazni. Csupán megjegyzésként vagyunk kénytelenek említeni, hogy informális ITM tájékoztatás szerint a TAJ szám bekérését ez indokolja, ami nyilvánvalóan tisztességtelen és jogellenes!

IV.

Az integritás és bizalmas jelleg kívánalma

Az Általános Adatvédelmi Rendelet az „integritás és bizalmas jelleg” alapvető követelménye alatt az adatok kezelésének olyan módját kívánja meg, hogy megfelelő technikai vagy szervezési intézkedések alkalmazásával biztosítva legyen a személyes adatok megfelelő biztonsága, az adatok jogosulatlan vagy jogellenes kezelésével, véletlen elvesztésével, megsemmisítésével vagy károsodásával szembeni védelmet is.

Csak hogy az előírt adatkezelésre az arra kötelezett kör nincs felkészülve!

Az érzékeny személyes adatok a korábbit jelentősen meghaladó kötelező kezelését az érintett képzői körnek még azon része sem tudja jelenleg felkészülten és biztonságosan biztosítani, amely intézményes háttérrel rendelkezik. Ilyen érzékenységgű adatok rendkívüli tömegének folyamatos kezelése meghaladja a jelenleg meglévő, vagy ettől a körtől reálisan elvárható adatbiztonsági szintet.

A szabályozás alá szeptember 1-től bevont, tízezres nagyságrendű egyéni vállalkozói, magántanár réteg pedig végképp nem rendelkezik sem megfelelő eszközökkel, sem megfelelő ismeretekkel az érzékeny személyes adatok ilyen mennyiségének és körének biztonságos kezeléséhez. Ez nem oldható fel a rájuk vonatkozó adatbiztonsági követelmények jogszabályba iktatásával, hiszen ez a kör az érzékeny személyes adatok biztonságos kezelésének megvalósítására jellemzően nem lenne képes. A jogszabály következményeként már eddig is tömegesen adták vissza vállalkozási engedélyüket ezen oktatók, illetve szüneteltetik tevékenységüket szeptember 1-től.

Ezen felül a jogalkotó az integritás és bizalmas jelleg alapelveinek teljesíthetősége végett az egyébként az eszközökkel, feltételekkel nem rendelkező egyéni vállalkozói, magántanár réteg számára semmilyen segítséget nem nyújtott. Az Fktv. 21. § (4) bekezdésében csak leszögezte: *„A felnőttképző felnőttképzési tevékenységéről az Országos Statisztikai Adatfelvételi Program szerint statisztikai célú adatszolgáltatásra kötelezett, amelyet a felnőttképzés adatszolgáltatási rendszere útján teljesít.”*. Sem a hogyan, sem a mivel nem került meghatározásra, amelyek hiányában teljesíthetetlen elvárás az Általános Adatvédelmi Rendelet az „integritás és bizalmas jelleg” alapelvi követelményének betartása.

Mindenesetre a jogszabályok tartalmi elemeként megkívánt „szankciós elemet” a jogalkotó nem mulasztotta el rögzíteni, mivel az Fktv. 21. § (4) bekezdése utolsó fordulatoként deklarálta, hogy *„Az adatszolgáltatás elmulasztása esetén - a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény 32-34. §-a helyett - kizárólag e törvény alapján a felnőttképzési államigazgatási szerv által szabható ki bírság.”*

V.

A korlátozott tárolhatóság elvének sérelme

Változatlanul az Általános Adatvédelmi Rendelet alapelvi szintjénél maradván állítjuk, hogy az Fktv. kifogásolt rendelkezései a „korlátozott tárolhatóság” adatkezelési követelményénél is nehezen teljesíthető és alapvetően indokolhatatlan feltételt tartalmaz. Az alapelv lényege szerint a tárolásának olyan formában kell történnie, amely az érintettek azonosítását csak a személyes adatok kezelése céljainak eléréséhez szükséges ideig teszi lehetővé.

Ezzel szöges ellentétben áll az Fktv. 21. § (5) bekezdése, amikor kimondja, hogy *„A felnőttképző az (1) bekezdésben meghatározott személyes adatot a felnőttképzési szerződés megkötésétől számított nyolcadik év utolsó napjáig kezeli.”*

Nézetünk szerint az eddigi, az adatok szűkebb körére vonatkozó 5 éves tartam felemelését semmi nem indokolta amellet, hogy a jogalkotó a tárolás „formáját”, eszközét nem határozta meg, és ahhoz képest, hogy a deklarált cél az adatkezelés tekintetében a képzés lebonyolítása.

Adott esetben egy nyelvi képzés, de szinte bármely felnőttképzés időtartama nem éri el és nem haladja meg a köz-, vagy felsőoktatási képzési időtartamokat. Erre is tekintettel és a cél figyelembe vételével a 8 év indokolhatatlan.

VI.

Az adatok összekapcsolása, indokolhatatlan nyilvánossága

Az adatkezelési alapelvek teljesíthetlenségében rejlik, és így a jogi szabályozás hiányosságára visszavezethető jogsérelem, illetve annak közvetlen veszélye jövőbeni elkerülésének érdekében különösen szükségesnek ítéljük felhívni a T. Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság figyelmét arra, hogy a mostani jogszabály mind gyermek, mind fiatal- de a felnőttkorú tanuló esetében is lehetővé teszi a magánélet részét képező tevékenységei személyhez kötődő összekapcsolását, sőt a TAJ-számon és adóazonosító jelen keresztül olyan államigazgatási adatbázisokkal való összekapcsolását is, ami végképp távol áll az iskolarendszere kívüli tanulás, személyes célú készségfejlesztő tréningek, magántanulmányok indokolható körén.

A jogalkotó maga sem képes az érzékeny személyi adatok megfelelő kezelésére!

A 2020. augusztusában elindult regisztráció során egyéni vállalkozó, természetes személy tanárok százai töltöttek fel magukról a far.nive.hu képzési adatbázisba a tőlük megkövetelt érzékeny személyes adatokat. Ennek a bejelentési kötelezettségnek nem mellékes adatvédelmi vonatkozású hatása, hogy a *Felnőttképzési Adatszolgáltatási Rendszerben* történő regisztráció után a képző **összes felvitt adata nyilvánossá válik**. Természetes személy egyéni vállalkozóként működő magántanár számára sokkoló azzal szembesülni, hogy akár csak keresztnéve alapján is pár kattintással, bárki által elérhető publikus oldalon találja születési évét, lakcímét, anyja nevét, telefonszámát.

Ugyanez a helyzet azon felnőttképzési szakértőkkel, akik még csak nem is egyéni vállalkozók. Ezen személyek összes személyes adata ugyancsak publikusan, regisztráció nélkül elérhető a fenti oldalon!

Végezetül, de különös nyomatékkal ajánljuk a T. Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság vizsgálatának tárgyává az Fktv. 16.§-ának b) pontját, valamint a 17. §-ának c) pontját és az ezekben foglaltakkal szöges ellentétben álló gyakorlatot, amelyet a tanfolyamok/tanulók bejelentésére szolgáló internetes felület tartalmaz.

Nevezetesen a hivatkozott jogszabályhelyek a felnőttképzőnek előírják, hogy „*a képzésben részt vevő személy 21. § (1) bekezdése alapján kezelt személyes adatait, valamint a képzés megkezdéséhez és folytatásához szükséges feltételeket igazoló eredeti dokumentumokat vagy azoknak a felnőttképző által hitelesített másolatait, továbbá a bemeneti kompetenciamérést és az előzetes tudásmérést igazoló dokumentumokat*” szerezze be, tartsa nyilván és „*a felnőttképzési államigazgatási szerv ellenőrzési jogköre gyakorlásának biztosítása érdekében*” 8 évig őrizze meg. Az adatvédelmi szabályok érvényesítése végett a 17. § c) pontja pedig a képzőt kötelezi, hogy „*a bejelentéshez kötött felnőttképzési tevékenység esetén a képzésben részt vevő személyt kifejezetten tájékoztatni a 15. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja szerinti adatai továbbításának megtiltására vonatkozó lehetőségről*”.

Azonban hiába tiltja meg a tanuló az adatok továbbítását, az alábbi két képernyőkép tanúsága szerint a rendszer mégis az átadásukra kötelezi a jogkövető képzőt!

Új résztvevő adatainak rögzítése

Neme * Oktatási azonosító Legmagasabb iskolai végzettség *

A személyes adatok rögzítését a résztvevő letiltotta

A személyes adatok továbbítását a résztvevő letiltotta, de az Oktatási Azonosítót sincs még kitöltve. Ha az Oktatási Azonosítót nem tudja, vagy a résztvevőnek még nincs ilyen azonosítója, akkor az Oktatási Hivatal (OH) nyilvántartásából történő lekérdezéshez - vagy az azonosító létrehozásához - szükség van a személyes adatokra, kérjük adja meg ezeket. Az OH lekérdezés / létrehozás után a személyes adatok a Felnőttképzési adatszolgáltatási Rendszerből törlésre kerülnek.

Viselt név * Születési név * Anyja neve *

Születési hely * Születési idő *

Az adóazonosító jel rögzítését a résztvevő letiltotta

Adóazonosító jel *

Az e-mail rögzítését a résztvevő letiltotta

E-mail *

Rögzítés után az Új résztvevő adatainak rögzítése ablak maradjon nyitva

Új résztvevő adatainak rögzítése

Neme * Oktatási azonosító Legmagasabb iskolai végzettség *

A személyes adatok rögzítését a résztvevő letiltotta

Viselt név *

Születési hely * Születési idő *

Az adóazonosító jel rögzítését a résztvevő letiltotta

A résztvevő írásbeli nyilatkozatával megtilthatja természetes személyazonosító adatainak (viselt név, születési név, anyja neve, születési helye, születési ideje) továbbítását a felnőttképzési adatszolgáltatási rendszerbe. Amennyiben rendelkezésére áll ilyen nyilatkozat, a jelölőnégyzetben jelezze! Amennyiben nem adta meg a résztvevő oktatási azonosítóját, a természetes személyazonosító adatokat kötelező megadnia, viszont ezeket a rendszer az oktatási azonosító bekérését követően nem tárolja.

Mindezekre is tekintettel úgy gondoljuk, hogy az Fktv. kifogásolt adatvédelmi szabályozása olyan mértékben sérelmes a felnőttképzői kör és a képzésben részt vevő személyek számára, és olyan veszélyeket hordoz magában reájuk nézve, amely az információ alapú társadalmak idején nem hagyható felszólamlás nélkül, amelyre határozott álláspontunk szerint a jelen helyzetben már csak a T. Adatvédelmi és Információs szabadság Hatóság rendelkezik eszközzel.

Erre is tekintettel kérjük vizsgálatuk szíves lefolytatására és annak eredményéhez képest a rendelkezésére álló jogi eszközök alkalmazására.

Budapest, 2020. szeptember 3.

Tisztelettel:

Rozgonyi Zoltán
elnök

a Nyelvtudásért Egyesület képviselőjeként